

**Angajamentul electoral
al Partidului Democrat din Moldova pentru
alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021**

**MOLDOVA ALTFEL
FAPTELE VORBESC**

MOLDOVA ALTFEL FAPTELE VORBESC

În 3 ani, cât Republica Moldova a fost condusă de Guvernul Filip (2016-2018), țara s-a mișcat înainte: s-au construit Drumuri Bune, s-au reparat școli și grădinițe, tineri și-au cumpărat mai ușor Prima Casă, salariile și pensiile au crescut, pensionarii au primit Ajutoare de sărbători.

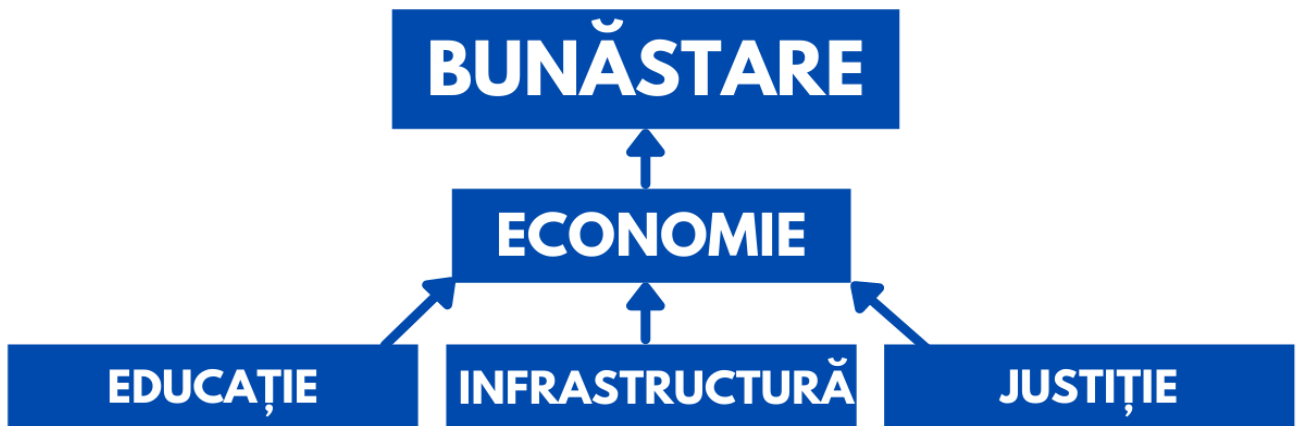
Din păcate, în 2019 Moldova s-a oprit. Din 2019 țara nu s-a mai mișcat înainte. A stat pe loc. S-a blocat. Economia a scăzut, prețurile și tarifele au crescut, programe și proiecte care să ajute oamenii nu s-au mai lansat. Pe scurt: în ultimii 2 ani, nimic mai bun decât ceea ce am făcut noi nu a fost inventat.

Partidul Democrat din Moldova este partidul care a făcut lucruri concrete pentru cetățeni, partidul care are oameni cu pregătirea și experiența necesară pentru a conduce și administra o țară. Am scos o dată țara din criză, știm cum să o facem și a doua oară. PDM este partidul care știe cum și are un plan pentru a reconstrui țara.

Știm cum și avem un plan pentru asta. Ceea ce ne dorim noi și orice țară sănătoasă este **BUNĂSTARE** pentru oameni. Ce înseamnă asta? Vrem ca oamenii să trăiască mai bine, să aibă sănătate, venituri mai mari, securitate, să aibă acces la procurarea locuinței și un loc de muncă stabil. Pentru asta, desigur, e nevoie de bani, iar banii la buget vin dacă ai o **ECONOMIE** puternică. Asta înseamnă stabilitate economică, IT și inovație, agricultură performantă, instituții puternice și corecte, sistem fiscal eficient.

Cu siguranță, nu poți avea o economie puternică și nu poți atrage investiții, dacă nu ai **EDUCAȚIE, JUSTIȚIE, INFRASTRUCTURĂ**. Vorbim despre un sistem de educație care generează profesioniști și forță de muncă înalt calificată, despre un sistem de justiție în care un investitor străin are încredere că i se va face dreptate, despre infrastructura atât de necesară dezvoltării economice.

Vrem și putem să construim o **MOLDOVA ALTFEL**, o Moldova în care **FAPTELE VORBESC**. Cifrele nu mint. Faptele bune trebuie să continue. Mai avem multe de făcut împreună. Și vom face!

Cuprins

1. BUNĂSTARE

Venituri mai mari: grija față de oameni

Locuri de muncă și acces la procurarea locuinței: Prima Casă

Sănătate pentru toți

Securitate: siguranța cetățenilor, securitate națională, reintegrarea țării, apărare, relații externe

2. ECONOMIE

Stabilitate economică: industria, exporturi, investiții, mediul de afaceri
IT și inovații

Agricultură performantă

3. EDUCAȚIE

Educație

Cultură

Tineret

4. JUSTIȚIE

5. INFRASTRUCTURĂ

Drumuri bune

Infrastructura de apă, canalizare și gestionare a deșeurilor

1. BUNĂSTARE

Scopul nostru principal este să aducem BUNĂSTARE pentru oameni. Ce înseamnă asta? Înseamnă creșterea calității vieții. Vrem ca oamenii să trăiască mai bine, să aibă sănătate, venituri mai mari, securitate, să aibă acces la procurarea locuinței și un loc de muncă stabil.

Venituri mai mari: grija față de oameni

AM
FĂCUT

În 2016 am pornit la drum cu credința că reformele importante și necesare de care are nevoie țara trebuie realizate cu înțelegerea și acceptarea lor de către populație, dar mai ales cu protejarea celor mai vulnerabile categorii ale societății: familiile aflate la nevoie, copiii, tinerii și pensionarii.

Astfel, am reușit în 3 ani de zile să creștem **salariul mediu pe economie cu 52,5%, salariul minim garantat - cu 46% și pensia medie - cu 55,4%**. Unele categorii de bugetari au beneficiat de creșteri salariale peste medie (**profesori – 83%, lucrători medicali – 84%, directori case de cultură - 218%, poștași – 100%**).

Am dublat cuantumul indemnizației unice la naștere de la 3100 de lei la 6303 lei, iar 3000 de mămici au primit gratuit cutii cu lucruri necesare pentru nou-născuți prin Programul „O nouă viață”.

Am aprobat o serie de **facilități pentru deportați**: creșterea alocației lunare de la 100 de lei la 500 de lei, majorarea ajutorului material de la 700 de lei la 1000 de lei, precum și examene medicale și tratament gratuit.

Am acordat **600 de lei Ajutor de sărbători** pentru cei cu venituri mai mici de 2000 de lei.

VOM
FACE

În continuare, în următorii 4 ani:

- Vom majora salariile, astfel încât salariul mediu pe economie să crească de la puțin peste 8700 de lei (435 euro) astăzi, la **13 000 de lei** (650 euro) în următorii 4 ani. Salariul minim garantat va fi cu 50% peste minimul de existență.

- Vom insista pe introducerea alocației lunare pentru copii. Fiecare copil din țara noastră va primi suplimentar, de la naștere și până la împlinirea vârstei de 18 ani, câte **200 de lei lunar**.
- Vom crește indemnizația unică pentru nașterea copilului de la 9459 de lei în prezent la **15000 de lei**.
- Vom continua în următorii 4 ani Programul „**O nouă viață**”, lansat în decembrie 2018, prin care oferim cutii-cadou cu produse necesare pentru fiecare nou-născut din Republica Moldova.
- Vom majora pensiile, cu precădere celor cu pensii mici, dublând pensia medie, până la **4250 lei**. Pensia minimă va fi cu peste 25% peste minimul de existență.
- Vom acorda **Ajutor de sărbători de 2000 de lei** pentru pensionari și alți beneficiari de alocații cu un venit sub 4000 de lei.

Locuri de muncă și acces la procurarea locuinței: Prima casă

- La inițiativa premierului de atunci Pavel Filip, a fost lansat Programul „**Prima Casă**”. De atunci **6000 de tineri** și-au cumpărat deja mai ușor o locuință.
- În 3 ani am creat **170 de mii de locuri de muncă noi**.

- Vom extinde Programul „Prima Casă” și **10000 de tineri** își vor putea cumpăra o locuință în următorii 4 ani. Astfel le dăm posibilitatea de a se afirma și de a-și construi o viață mai bună aici, în Moldova.
- În 4 ani vom crea **200 de mii de locuri de muncă**.

Sănătate pentru toți

AM FĂCUT

Am demarat mai multe reforme dificile în sănătate, având grijă ca, în același timp, să soluționăm urgențele și problemele din sistem, ignorate pe parcursul deceniilor.

Am pus la punct măsuri vitale pentru sistemul medical de urgență, inclusiv lansarea **Serviciului 112**, modern și tehnologizat, un proiect lansat de premierul de atunci Pavel Filip, dar și dotarea cu **300 ambulanțe noi**.

Am dublat numărul de medicamente compensate în țară și am extins acordarea de medicamente compensate tuturor copiilor din Moldova până la 18 ani. Prețul la medicamente s-a diminuat constant, iar costul medicamentelor cu impact social a fost redus **cu 40%**.

Am majorat cu 83% salariile pentru medici și cadrele medicale, inclusiv prin aplicarea noii legi a salarizării unitare a bugetarilor. Concomitent a crescut cu **50% indemnizația pentru tinerii specialiști** care merg să lucreze la sate.

Am lansat campania „**Un doctor pentru tine**”, la inițiativa premierului Pavel Filip, prin care **80 000 de persoane au fost examinate gratuit** de către medici-specialiști.

VOM FACE

În continuare, în următorii 4 ani:

- Vom asigura **cel puțin un medic în fiecare sat** din Republica Moldova, prin finalizarea reformei în asistența medicală primară și stimularea liberei practici a medicului de familie. **Nu vor mai exista sate fără medici în țara noastră.**
- Medicul de familie va primi un **salariu de cel puțin 35 000 de lei**. Pentru a îmbunătăți condițiile de muncă din sate vor fi reparate sau **reconstruite 300 de oficii ale medicului de familie.**
- Vom continua dotarea serviciul de urgență prespitaliceasă, procurând încă **200 de ambulanțe moderne** și, în premieră, **un elicopter AVIASAN.**
- **Vom dubla numărul de medicamente compensate**, până la 300 de denumiri comune internaționale, iar rețeta electronică va deveni funcțională.

- Vom fortifica sistemul de prevenție în sănătate publică, prin finalizarea reformei demarate. Vor fi susținute programe de profilaxie a maladiilor și de promovare a modului sănătos de viață:

- „**Un control pentru tine**” – examen profilactic anual gratuit, fiind acoperit un set de investigații (analiza generală a sângelui, radiografie pulmonară, electrocardiogramă, mamografie, control stomatologic, control oftalmologic).

- „**Viață sănătoasă**” – program național de promovare a modului sănătos de viață (alimentație sănătoasă, mod activ de viață, combaterea fumatului, consumului de alcool și droguri)

- „**Am grijă de mine**” – program național de screening (a cancerului de col uterin, mamar, de colon și a diabetului zaharat).

- Vom demara **reforma sistemului spitalicesc** prin crearea unei rețele de spitale modern și bine dotate, cu specialiști bine plătiți. Vom asigura **construcția a 3 spitale noi**: Spitalul Universitar în Chișinău, spitale regionale la Bălți și la Cahul. Vor fi facilitate spitalele private, amplasate conform planului și profilului reglementat de stat, prin alocarea de terenuri și **scutirea de impozit pe venit pentru o perioadă de 5 ani**.

Siguranța cetățenilor

În anii de guvernare, siguranța cetățenilor a fost o preocupare prioritară pentru noi. Astfel:

- Am asigurat fonduri și am atras proiecte UE pentru modernizarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne (suport bugetar - 57 mln euro; proiecte transfrontaliere POC cu România - 12,7 mln. Euro; 450 automobile, 10 sectoare de poliție renovate; echipament special achiziționat; dezvoltarea capacităților în expertize criminalistice etc.).

- MAI a fost integrat în sistemul unic de urgență 112, astfel s-a redus termenul de reacție la aceste apeluri.

- MAI a devenit membru la Agenția UE Europol și a întărit capacitățile operaționale.

- Gradul de **încredere a cetățenilor în Poliție a crescut de la 21% la 46%**.

- Complexul sportiv „Dinamo” a fost reconstruit.

**VOM
FACE**

În continuare ne propunem astfel de obiective ca:

- Prestarea serviciilor de calitate la standardele europene orientate spre soluționarea problemelor comunității:
 - a) reducerea accidentelor rutiere prin introducerea unui sistem integrat de video monitorizare pe întreg teritoriul țării;
 - b) reducerea nivelului de corupție în rândurile angajaților MAI;
 - c) dialog transparent între cetățeni și poliție;
 - d) reducerea timpului de reacție la apelurile de urgență.
- Creșterea calității vieții personalului organelor de aplicare ale legii și structurilor de forță:
 - a) majorarea salariilor de la 12-30 mii pe lună;
 - b) asigurarea cu infrastructură modernă și funcțională;
 - c) digitalizarea serviciilor publice în cadrul MAI;
 - d) îmbunătățirea pachetului social;
 - e) credite fără dobândă pentru tinerii angajați;
 - f) stimulente pentru ambii părinți polițiști;
- Continuarea atragerii fondurilor externe pentru sistemul afacerilor interne
- Revizuirea politicilor de migrație și azil prin:
 - a) Reforma Biroului migrație și azil;
 - b) Simplificarea procedurilor de vizită și ședere în Republica Moldova prin programe dedicate.
- Continuarea replicării sistemului controlului comun la frontiera moldo-ucraineană pe segmentul central
- Reducerea fenomenului infracțional și întărirea ordinii publice

Securitate națională

AM
FĂCUT

Partidul Democrat din Moldova este un partid căruia îi pasă de țară și de securitatea națională. Pe această dimensiune am reușit mai multe acțiuni, care au demonstrat că Republica Moldova are demnitate și independență.

- **Securitatea frontierei:** Din 2018, în premieră, Republica Moldova își controlează integral frontiera, inclusiv pe segmentul transnistrean. Controlul comun moldo-ucrainean a fost posibil datorită unui acord semnat între guvernul Filip și executivul de la Kiev.
- **Securitatea energetică:** În februarie 2019 începe construcția gazoductului Iași-Ungheni-Chișinău, proiect declarat de Pavel Filip drept prioritate națională.
- **Securitatea teritorială:** În 2018 premierul Pavel Filip a cerut de la tribuna ONU, Federației Ruse, retragerea forțelor militare de pe teritoriul țării.

VOM
FACE

- Vom implementa, după modelul controlului comun cu Ucraina, și control comun la frontiera cu România
- Ne dorim un spațiu comun de comunicare cu România, așa că ne propunem excluderea tarife de roaming cu România
- După gaz, vom avea și energie electrică din România, prin interconectarea rețelelor de energie electrică, în cadrul proiectului Isaccea-Vulcănești-Chișinău
- Vom insista și în continuare pe retragerea trupelor ruse de pe teritoriul țării

Reintegrarea țării

Pe durata aflării Guvernului Filip la putere, reintegrarea țării a fost domeniul în care s-a muncit consecvent, înregistrându-se rezultate concrete. Astfel:

- Am deblocat procesul de negocieri privind reglementarea conflictului transnistrean și am asigurat cel mai dinamic proces de negocieri, cu rezultate notorii:

- În proporție de circa 96% (6494,9 ha și aproximativ 5561 de deținători de terenuri) a fost restabilit accesul la terenurile agricole pentru persoane fizice și agenți economici;

- Au avut loc peste 120 ședințe de lucru între negociatorii șefi și grupurile de lucru sectoriale pentru soluționarea problemelor cetățenilor;

- În cazul a 8 școli cu predare în limba română (apr. 1500 profesori, personal tehnic, elevi) s-a restabilit și asigurat libera circulație;

- Au fost deschise două centre de înmatriculare a mijloacelor de transport cu numere neutre (cca 4000 autovehicule) în stânga Nistrului și asigurat accesul mijloacelor de transport în trafic internațional;

- Peste 400 de tineri au primit diplome neutre apostilate pentru Italia, SUA, Marea Britanie, Israel, Bulgaria etc;

- A fost adoptată Rezoluția cu privire la retragerea completă și necondiționată a forțelor militare străine de pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce facilitează și va facilita în continuare procesul de reglementare a conflictului transnistrean și de reintegrare a țării.

- Moldova, Ucraina și Georgia au instituit o platformă trilaterală privind politicile de reintegrare a teritoriilor.

- A fost reluată activitatea Grupului de lucru privind drepturile omului și s-au adus în atenție pentru reconsiderare pe platforma internațională cazurile individuale de încălcare a drepturilor omului.

- Am alocat câte 15 mln. lei anual pentru Programul de activitate pentru reintegrarea țării. Astfel, peste 130 de proiecte au fost finanțate pentru localitățile din Zona de Securitate (iluminat stradal, renovări și reparații în instituțiile preșcolare și școlare, primării, spitale la nivel local, amenajarea terenuri și obiecte de cultură, etc.).

**VOM
FACE**

În continuare, ne propunem:

- Deblocarea liberei circulații pentru cetățeni și oficiali în stânga Nistrului;
- Dezvoltarea unui pachet special de acțiuni pentru consolidarea măsurilor de încredere (agenți economici și persoane fizice), obiectivul fiind creșterea calității vieții și a nivelului de securitate.
 - Facilitarea circulației cu feribotul între ambele maluri ale Nistrului - noi căi de comunicație.
 - Creșterea nivelului de protecție a drepturilor omului.
 - Implementarea Rezoluției ONU cu privire la retragerea trupelor ruse de pe teritoriul țării și evacuarea munițiilor.
 - Securizarea frontierei și asigurarea unui management integrat de control.
 - Majorarea bugetului pentru programul de activități în vederea reintegrării și pentru localitățile din Zona de Securitate.
 - Crearea unui mecanism funcțional de examinare a încălcărilor în domeniul drepturilor omului.
 - Crearea unei instituții publice (agenții) specializate în implementarea proiectelor de reintegrare și consolidarea măsurilor de încredere.
 - Promovarea unei viziuni integrate privind soluționarea diferendului transnistrean.
 - Asigurarea unui proces eficient și transparent de prevenire a infraționalității transfrontaliere.
 - Parteneriate eficiente și credibile în vederea reintegrării țării.
 - Asigurarea serviciilor de calitate pentru cetățenii din stânga Nistrului.

Securitate și apărare

AM
FĂCUT

Pe durata aflării la putere, Guvernul Filip a avut o politică coerentă în domeniul apărării, pornind de la interesele reale ale Republicii Moldova, ale cetățenilor.

- Am decis eliminarea serviciului militar obligatoriu și trecerea la armata profesionistă, pentru întărirea capacității de apărare a țării.
- Am decis că militarii vor primi câte 1500 lei pentru închirierea locuinței. 335 de apartamente sociale pentru militari. Militarii pot aplica la Prima Casă 2, destinat bugetarilor, ceea ce înseamnă că își pot cumpăra o casă la jumătate de preț.
- 31 de tone de pesticide colectate din raioanele Sîngerei, Drochia, Edineț și municipiul Bălți au fost evacuate astăzi de la depozitul din satul Alexăndreni, raionul Sîngerei. Este ultimul lot din cele 1269 de tone de substanțe chimice adunate și transportate pentru distrugere în Polonia, în cadrul proiectului NATO - Parteneriat pentru Pace. Valoarea totală a proiectului a fost de 2,2 milioane de euro.
- A fost inaugurat la Chișinău oficiul de legătură NATO: o misiune diplomatică cu experți din statele partenere de dezvoltare ale Republicii Moldova, care nu are implicații militare și a fost instituit în conformitate cu prevederile Acordului, semnat de către Prim-ministrul Pavel Filip și Secretarul General NATO, Jens Stoltenberg.

VOM
FACE

În următorii patru ani, vom asigura continuitatea acestei politici, implementând următoarele acțiuni:

- Vom elabora, promova și implementa Planului Național de deminare a întregului teritoriu al Republicii Moldova, de obiecte explozibile rămase în urma celui de-al doilea Război Mondial. Vor fi antrenate forțele Armatei Naționale și solicitat suportul OSCE și al altor structuri internaționale.
- Vom impulsiunea dezvoltarea capacităților militare conform Planului de dezvoltare capacităților militare pe termen lung (PDCMTL). Astfel, într-un viitor

previzibil, vom avea o armată modernă care va răspunde rapid la amenințările în adresa suveranității și independenței statului.

- Vom eficientiza managementului Resurselor Sistemului Național de Apărare, ceea ce va permite planificarea apărării naționale conform cerințelor contemporane.
 - Vom revizui sistemul de mobilizare în rândurile Forțelor Armate.
 - Vom investi în infrastructura unităților militare pentru a îmbunătăți condițiile de păstrare a tehnicii, munițiilor și armamentului militar.
 - Vom restabili înlesnirile și drepturile militarilor de care au fost lipsiți în anii precedenți, precum și vom reforma sistemul de protecție și asigurare socială a militarilor prin contract.
 - Vom iniția proiecte de parteneriat public-privat pentru construcția blocurilor locative cu scopul asigurării militarilor cu spațiu locativ.
 - Vom extinde colaborarea cu Alianța Nord Atlantică și vom cere includerea RM în Inițiativa „Enhanced Opportunities Partner”, ceea ce va permite un acces mai sporit la programele NATO de asistență în vederea îmbunătățirii interoperabilității militare și va largi oportunitățile privind schimbul de informații.
 - Împreună cu partenerii strategici, vom dezvolta securitatea cibernetică la nivel național, cu acoperirea întregului sistem de securitate și apărare.
 - Vom majora alocațiile bugetare pentru dezvoltarea Armatei Naționale până la 2 procente anual din PIB.
 - Vom majora vechimea în muncă pentru durata aflării militarilor în misiuni sau operații internaționale.
 - Vom dezvolta educația patriotică și cultura de apărare prin educație formală. Se vor elabora programe, care vor deveni eficiente în promovarea imaginii Armatei Naționale, atragerea tinerilor în serviciul militar și creșterea sprijinului public pentru politicile naționale de securitate.
 - Vom implementa la nivel național Concepția de comunicare strategică pe domeniul de securitate și apărare, care va asigura informarea obiectivă a societății civile.
 - Vom dezvolta controlul civil-democratic al Forțelor Armate prin asigurarea transparenței și accesului cetățenilor la informație relevantă.

Relații externe

AM FĂCUT

În perioada anilor 2016-2018, Guvernul Filip a înregistrat importante succese în domeniul politicii externe. Printre acestea, ar fi de menționat:

- Dezghețarea relațiilor cu partenerii de dezvoltare, în particular UE și SUA. În rezultat, cooperarea cu aceștia a căpătat o formă pragmatică, unde contează faptele, și nu vorbele. Pentru deblocarea asistenței financiare externe și avansarea relațiilor politice/economice cu UE, Guvernul a realizat peste 80 de condiționalități privind agenda de reforme prioritare.
- Semnarea unui acord cu Fondul Monetar Internațional, precum și acordului cu UE privind Asistența macrofinanciară de 100 mln. Euro.
- Relansarea relațiilor de parteneriat strategic cu statele vecine – România și Ucraina.
- Promovarea Rezoluției ONU privind retragerea trupelor străine de pe teritoriul Republicii Moldova, adoptată în plenul AG ONU.

VOM FACE

Pentru următorii patru ani, ne propunem:

- **Uniunea Europeană: obiectivul nostru ca țară.** Continuarea eforturilor pentru asigurarea ireversibilității vectorului de integrare europeană. Implementarea prevederilor Acordului de Asociere RM-UE. Condiționalitățile UE privind implementarea reformelor în sectoarele cheie (reforma justiției, combaterea corupției, dezvoltarea economică, etc.) urmează să rămână un instrument de evaluare obiectivă a realizărilor Guvernului, indiferent de componența acestuia.
- **România: relație de suflet.** Interconectarea infrastructurii de pe ambele maluri ale Prutului: energetică, de comunicații, drumuri, poduri, mediu, educație, cultură, etc.
- **Ucraina: relații bune cu vecinii.** Dezvoltarea în continuare a dialogul foarte bun și cooperării cu Ucraina.
- **SUA: parteneriat strategic.** Avansarea parteneriatului strategic cu SUA, inclusiv prin reluarea activității Consiliului Parteneriatului Strategic.

- **Rusia: relație bazată pe respect reciproc.** Cultivarea relațiilor de parteneriat bilateral cu toți partenerii externi, inclusiv cu Rusia și statele CSI, alți parteneri strategici (Marea Britanie, Turcia, China, Japonia, Canada, Norvegia etc.), în baza intereselor naționale ale RM și respectului reciproc.
 - Extinderea geografiei parteneriatelor cu țările lumii.
 - Participarea activă în dimensiunea externă a procesului de identificare a soluției pentru problema transnistreană și menținerea implicării în acest proces a principalilor parteneri și structuri internaționale („formatul 5+2”, ONU, OSCE, Consiliul Europei).
 - Consolidarea interacțiunii pe axa Chișinău – organizațiile diasporei moldovenești. Dincolo de prestarea serviciilor consulare, accent se va pune pe negocierea și încheierea acordurilor cu țările unde avem comunități de moldoveni în domeniile i) securității sociale și asigurării cu pensii; ii) recunoașterii actelor de studii și a calificărilor profesionale ale moldovenilor aflați în străinătate; iii) amplificarea programelor culturale și educaționale pentru diasporă (în particular pentru copii și tineri), în scopul consolidării relației lor cu țara și încurajarea revenirii lor acasă.
 - Alte activități orientate spre consolidarea rolului RM pe scena internațională în calitate de partener credibil și previzibil.

2. ECONOMIE

Începând cu anul 2016, odată cu investirea Guvernului Filip, indicatorii economici au înregistrat o creștere constantă, inclusiv a PIB-ului cu 4,5% anual, în mare parte datorită reformelor structurale și îmbunătățirii mediului de afaceri, ceea ce a dus la relansarea economiei după descreșterea PIB-ului cu 0,5% în 2015.

Reformele pro-business promovate de Guvern au asigurat o dinamică pozitivă în perioada anilor 2016-2018 în majoritatea sectoarelor economiei naționale.

Stabilitate economică: industria, exporturi, investiții, mediul de afaceri

Industria

Sectorul industrial s-a caracterizat printr-o creștere stabilă. În anul 2016, în condițiile unor instabilități de ordin intern și extern (criza financiar-bancară și restricțiile impuse de către Federația Rusă la importul unor produse agricole din Republica Moldova), industria s-a menținut pe un trend ascendent, înregistrând la final de an o creștere de 0,9%. Extinderea activității industriale din cadrul zonelor economice libere, intensificarea exporturilor de produse industriale susținute de beneficiile oferite de Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, precum și creșterea cererii interne datorată majorării veniturilor disponibile ale populației au asigurat o creștere a industriei în 2017 de 3,4%.

În anul 2018 influența acestor factori s-a intensificat și, ca rezultat, în 9 luni volumul producției industriale a crescut cu 6%, păstrând un trend pozitiv până la sfârșitul anului 2018. Principalele ramuri industriale care au progresat cu ritmuri rapide în perioada respectivă au fost: industria automotive, în special producerea de fire și cabluri electrice și de piese pentru autovehicule și motoare, care au crescut cu 21,7% și, respectiv, cu 39,4%; industria de îmbrăcăminte, încălțăminte, piei și alte textile, care au înregistrat creșteri cuprinse între 4,8% și 20,9%; industria alimentară, cu o creștere de 4,7%, inclusiv prelucrarea fructelor și legumelor (+14,9%), prelucrarea și conservarea cărnii (+11,5%), fabricarea uleiurilor și grăsimilor (+31,5%); industria produselor din minerale nemetalice (+16,5%), inclusiv a articolelor din sticlă (+30,6%).

Importurile, exporturile și investițiile

Guvernul a promovat o politică consecventă orientată spre diversificarea piețelor de desfacere și facilitarea accesului mărfurilor și serviciilor moldovenești pe piețele externe.

Volumul exporturilor, la finele anului 2018, comparativ cu 2015, arăta o creștere de 36%, iar importurile - o creștere de 43%. Exporturile se reorientaseră în continuare spre piețele Uniunii Europene, ponderea acestora ajungând până la 70%, în creștere cu 12% în raport cu 2015.

După descreșterea înregistrată în perioada 2015-2016, trendul investițional a revenit pe o traiectorie stabil-ascendentă în 2017-2018. În anul 2017 volumul investițiilor a crescut cu 3,5%, iar în 2018 creșterea investițiilor a ajuns la 7,4%. Evoluțiile respective au fost determinate atât de creșterea investițiilor finanțate din buget, cât și de majorarea investițiilor. Au crescut, în special, investițiile publice în construcții ingineresti (drumuri, căi de acces) (+41%), mijloace de transport (+47,6%), clădiri nerezidențiale (+17,4%), iar investițiile private au fost orientate spre mașini și utilaje (+7,8%), tehnică de calcul (+22,2%), mijloace de transport, evidențiindu-se astfel tendința de re tehnologizare a economiei naționale.

Dezvoltarea mediului de afaceri

Crearea unui mediu atractiv și motivant pentru investiții a constituit un obiectiv-cheie al agendei de reforme a Guvernului. În acest sens, pot fi evidențiate:

* *reforma organelor cu funcții de control*, în urma căreia s-a redus numărul de instituții ale statului abilitate cu funcții de control de la 58 la 13 organe subordonate Guvernului și 5 regulatori autonomi. Optimizarea cadrului de reglementare în domeniul controlului de stat a diminuat semnificativ „costul afacerilor”. A fost lansată noua metodologie de control în baza riscurilor, au fost aprobate listele de verificare în control, instituite consilii de soluționare a disputelor în cadrul fiecărui organ de control, precum și a fost consolidat registrul centralizat al controalelor.

* *reducerea numărului de acte permise* cu 63% (de la 416 la 152), inclusiv licențe, autorizații și certificate, astfel Nomenclatorul actelor permise a fost revizuit într-o manieră conceptuală și divizat în trei compartimente: licențe – 34; autorizații – 82; certificate – 36. Ca urmare a excluderii actelor permise, doar din reducerea birocrăției, conform estimărilor Grupului Băncii Mondiale, au fost generate economii anuale de circa 12 mil. dolari SUA pentru comunitatea de afaceri.

* lansarea platformei electronice „Ghișeul Unic” pentru eliberarea și gestionarea actelor permise, cu implementarea graduală a acestui sistem informațional.

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii

În scopul diversificării instrumentelor de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii, a fost implementat un set de programe de susținere financiară și de acces la instruire a întreprinderilor mici și mijlocii, prin intermediul cărora au fost acordate suporturi financiare acestora, inclusiv sub formă de granturi, cum sunt:

* *Programul de atragere a remitențelor în economia națională „PARE 1+1”* - a fost facilitat accesul la finanțare pentru 589 de întreprinderi, inclusiv 179 de întreprinderi create/gestionate de femei, suma granturilor aprobate constituind 126 mil. lei. Volumul total al investițiilor în economie, inclusiv contribuția personală a beneficiarilor, constituie 348,87 mil. lei;

* *Programul național de abilitare economică a tinerilor (PNAET)* - au fost instruiți 929 de tineri, din care femei – 460, inclusiv au fost acordate credite preferențiale, cu porțiuni de grant, pentru 204 proiecte investiționale, în sumă de 59.28 mil. lei (suma creditelor), 24,1 mil. lei (suma granturilor);

* *Programul guvernamental „Gestiunea eficientă a afacerii” (GEA)* - au fost organizate 186 de cursuri de instruire antreprenorială pentru 5.075 de persoane;

* *Fondul de garantare a creditelor* - au fost acordate 313 garanții financiare, în valoare de circa 94 mil. lei, care au facilitat eliberarea creditelor în sumă de peste 281 mil. lei și au stimulat investiții în economia națională în valoare de peste 445 mil. lei. Totodată, a fost perfecționată procedura de executare a garanției financiare prin micșorarea comisionului anual al garanției de la 2% la 0,5%, revizuirea criteriilor de eligibilitate pentru aplicare la garanție financiară; au fost perfecționate produsele de garantare existente;

* *Rețeaua incubatoarelor de afaceri* - au fost create încă 2 incubatoare de afaceri (Călărași și Cahul), care găzduiesc circa 40 de companii mici și mijlocii. În total, în cadrul celor 11 incubatoare de afaceri sunt găzduite 198 de companii, din care 106 (54%) sunt gestionate de tineri și 94 (47%) – de femei. Per total, au fost create 960 de locuri de muncă, din care 485 – pentru femei și 425 – pentru tineri;

* *Programul guvernamental „Femei în Afaceri”* - acordarea de asistență pentru 408 femei în procesul de lansare a afacerii prin instruire și consultanță asociată (3 028 de ore), 63% din beneficiari sunt din regiuni. 179 de femei și-au înregistrat afacerea în primele 6 luni de la participarea la instruire; au fost create 443 de locuri de muncă. A fost acordată finanțare nerambursabilă pentru lansarea și dezvoltarea afacerii, fiind aprobate spre finanțate 100 de proiecte investiționale în sumă de 14,2 mil. lei. Suma granturilor acordate, inclusiv contribuția proprie a beneficiarilor, aduce investiții directe în economie de peste 24 mil. lei, cu crearea a 585 de locuri de muncă.

Investiții și competitivitate

În scopul creării unui mediu investițional atractiv și competitiv, a fost aprobată noua Strategie națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020, precum și a fost creat Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, care monitorizează realizarea proiectelor investiționale strategice și acordă suportul necesar implementării acestora.

În perioada 2016-2018 au fost înregistrate progrese în activitatea Zonelor Economice Libere (ZEL) și a Parcurilor industriale (PI) - volumul total al investițiilor în ZEL (în active imobilizate), pe parcursul perioadei 2016 – septembrie 2018, a constituit peste 160 mil. dolari SUA, ceea ce denotă o majorare de 1,7 ori față de investițiile efectuate până la 1 ianuarie 2016. În aceeași perioadă au fost create 7 500 de locuri noi de muncă (de 2,2 ori mai mult decât până la 1 ianuarie 2016).

În perioada 2016-2018 a fost creat un parc industrial în mun. Cahul, cu activitate preponderent în domeniul agroindustrial, și a fost extinsă suprafața parcului industrial „CAAN” din Strășeni, unde au fost desfășurate activități din domeniul automotive, electronic și al construcției de mașini.

Investițiile în construirea infrastructurii tehnice și de producție a parcurilor industriale în perioada vizată a însumat 8 mil. dolari SUA. Volumul producției industriale fabricate s-a majorat cu peste 50 la sută, atingând o valoare de 5.065 mil. lei, iar volumul plăților la bugetul public național a constituit 727 mil. lei. În perioada de raportare, în cadrul parcurilor industriale au fost înregistrați 13 agenți economici în calitate de rezidenți, care au creat peste 1 200 de locuri de muncă.

VOM
FACE

În următorii patru ani:

- TVA 5% pentru HoReCa
- Vom digitaliza toate serviciile oferite de stat în 2 ani.
- Vom introduce subvenționarea plăților făcute on-line.
- Vom stimula folosirea metodelor de plată cu telefonul mobil.
- Licitațiile și achizițiile publice vor fi organizate de o companie din UE sau SUA, selectată prin concurs.
- Serviciul Vamal și Inspectoratul Fiscal de Stat vor fuziona în Agenția Venituri.

- Serviciul Vamal, Inspectoratul Fiscal de Stat, Agenția Proprietății Publice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Consiliul Concurenței vor fi supuse evaluării externe o dată pe an. Evaluarea va fi efectuată de o companie specializată din UE sau SUA, cu sancțiuni în consecință.
- Vom anula impozitul de 3% la depozitele bancare.
- Vom ridica plafonul de la 1,2 mln. lei la 3 mln. lei, pentru întreprinderile care se înregistrează ca plătitor de TVA.
- Venitul folosit pentru plata dobânzii la creditele ipotecare nu va fi impozitat.
- Tichetele de masă nu vor mai fi impozitate.
- Vom oferi un regim fiscal similar celor din parcurile IT pentru BPO (Business Process Outsourcing, audit, consultanță, contabilitate).
- Vom continua majorarea în fiecare an a alocărilor bugetare direcționate de ODIMM (Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii) pentru finanțarea proiectelor economice lansate de tineri.

IT și inovații

Politicile în sfera societății informaționale, a tehnologiei informaționale și comunicațiilor, au fost promovate prin transpunerea legislației Uniunii Europene în legislația națională și dezvoltarea cadrului normativ ce vizează dezvoltarea afacerilor și atragerea investițiilor, facilitarea comerțului electronic, asigurarea gradului necesar de securitate cibernetică, ajustarea sistemului educațional, modernizarea comunicațiilor de urgență etc. În acest sens, au fost întreprinse următoarele măsuri pe domenii:

- au fost create condiții favorabile pentru dezvoltarea afacerilor și atragerea investițiilor străine, prin adoptarea Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației;

- a fost creat, la inițiativa prim-ministrului Pavel Filip, Primul parc IT din Republica Moldova, la data de 1 ianuarie 2018, un proiect creat de Pavel Filip încă în perioada în care era ministru al Tehnologiei Informației;

- a fost adoptată inițiativa IT visa (Legea nr.121/2017), în vederea eliminării barierelor birocratice pentru investitori străini și atragerii personalului calificat în domeniul IT;

- a fost lansat Centrul de excelență TIC „Tekwill”, în martie 2017;

- a fost elaborată noua Strategie de dezvoltare a industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală pe anii 2018-2023;

- a fost lansat, în martie 2018, Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112;

- a fost asigurată tranziția la televiziunea TV digitală terestră, primul multiplex digital având deja o acoperire de 93% din teritoriu și 95% din populație, cu capacitatea de 15 programe.

Ca și indicatori de rezultat:

- creșterea veniturilor de la prestarea serviciilor în domeniul TIC cu 36% față de 2015;

- dublarea veniturilor de la prestarea serviciilor tehnologiei informației și creșterea volumului exportului IT cu 68%, în perioada 2016-2017;

- avansarea Republicii Moldova cu 4 poziții în Raportul mondial privind evoluția societății informaționale, plasându-se pe poziția 59, precum și 6 poziții în Clasamentul inovației pentru anul 2018, ocupând locul 48;

- înregistrarea a peste 300 de rezidenți în cadrul primului Parc IT din țară.

**VOM
FACE**

- Vom continua extinderea rețelei de centre de excelență și inovație digitală, după modelul Tekwill, în toată țara, la toate etapele de educație.
- Vom recunoaște dreptul de proprietate asupra criptomonedelor.
- Vom crea HUB IT regional, Cripto HUB regional, HUB regional Baza de Date (stocare de date).
- Vom crea condiții permanente pentru rezidenții parcurilor IT.

Agricultură performantă

**AM
FĂCUT**

Pe durata aflării la putere a Guvernului Filip, investițiile în agricultură au constituit 15 mlrd. lei. Producția agricolă exportată în UE a depășit 70%. Au fost lansate proiecte noi cu suportul partenerilor de dezvoltare – „Livada Moldovei”, „Agricultura performantă în Moldova” (finanțat de Guvernul SUA), „Agricultura competitivă în Moldova” (finanțat de Banca Mondială), proiectul IFAD VII-VIII, toate susținute și de ministrul Agriculturii și Dezvoltării Regionale Nicolae Ciubuc.

E de menționat în context și implementarea cu succes a proiectului european pentru agricultură și dezvoltare rurală destinat țărilor parteneriatului Estic (ENPARD), în sumă circa 50 mln. euro.

De asemenea, am reușit să stingem datoriile față de fermieri, acumulate încă din anii 2014, majorând anual Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli - de la 600 mln. lei până la aproape 1 mlrd. lei, în 2019.

**VOM
FACE**

Pentru perioada 2021-2025 ne propunem următoarele obiective:

- Vom introduce TVA 10% pentru întreg lanțul de producere în agricultură
- Vom introduce impozit unic în agricultura în loc de 6 taxe: impozitul pe venit, impozitul funciar, impozitul pe imobil, taxele rutiere, taxele pentru resurse naturale, taxele locale.
- Vom dezvolta un program de substituție a importurilor de produse agroalimentare cu produse autohtone - „Cumpăram Fabricat în Moldova”
- Asigurarea creșterii volumului produselor agricole, prin facilitarea accesului la apă calitativă pentru irigare. Ne propunem extinderea suprafețelor de terenuri agricole irigate cu minim 25 mii ha anual și reducerea costurilor de energie la pomparea apei pentru irigare utilizând mecanismul compensatoriu, dar și implementarea tehnologiilor inovative avansate.
- Acordarea plăților pe suprafață, după cum ne-am asumat încă în anul 2016, prin Legea privind principiile de subvenționare, cu accent pe susținerea produselor cu valoare adăugată, a produselor ecologice.

- Realizarea reformei sistemului de educație în sectorul agroindustrial, atragerea tinerilor în vederea asigurării cu cadre a sectorului, precum și în domeniul științei agricole.
- Dublarea mărimii Fondului național de dezvoltare agricolă și mediului rural, remodelând măsurile de sprijin financiar din partea statului, cu orientarea prioritară a subvențiilor fermierilor mici aflați în dificultate, care sunt la început de cale, celor stabiliți în mediul rural, cu limitarea treptată a subvențiilor pentru fermierii mari, care sunt deja capabili de sine stătător să se întrețină și să se dezvolte.
- Intensificarea realizării condițiilor impuse prin Acordul de Asociere cu UE în vederea penetrării piețelor UE cu produse autohtone, în special cu cele de origine animalieră, inclusiv asigurarea cu infrastructură privind prelucrarea deșeurilor de origine animalieră, facilitarea accesului producătorilor din domeniu la resurse financiare pentru implementarea tehnologiilor inovative.
- Stimularea inovației digitale și a agriculturii de precizie.
- Promovarea reformei instituționale prin crearea unei singure entități publice acreditate și recunoscută inclusiv de partenerii externi pentru gestionarea tuturor programelor de suport în agricultură și dezvoltarea infrastructurii rurale, asigurând debirocratizarea proceselor de accesare a fondurilor și implementarea sistemelor electronice de administrare.
- Promovarea consumului de produse sănătoase inofensive, asigurarea unui control mai riguros asupra produselor agroalimentare din import, dezvoltând laboratoare la nivel regional, acreditate pentru controlul produselor agroalimentare.
- Întinerirea satelor moldovenești, prin consacrarea legislativă a statutului de agricultor din mediul rural, creșterea numărului de tineri dornici să rămână la sate, prin dezvoltarea programelor de suport în vederea implicării tinerilor în agricultură.
- Susținerea fermelor de familie ca sursă de produse sănătoase și mediu natural curat. Reglementarea noțiunilor de fermă de familie, a lanțului scurt de aprovizionare și stimularea activităților care încurajează fermele de familie, precum și formarea lanțurilor scurte de aprovizionare.
- Eliminarea elementelor de concurență neloială pe piețele agroalimentare.
- Promovarea Legii privind camerele agricole - organizații private de interes public, deschise, apolitice, fără scop patrimonial, create în scopul reprezentării și promovării intereselor fermierilor agricoli.

3. EDUCAȚIE, CULTURĂ, TINERET

Educație

Pe durata aflării la putere a Guvernului Filip, domeniului educațional i s-a acordat o atenție deosebită, fiind înregistrate mai multe rezultate frumoase. Printre acestea pot fi menționate:

- Majorarea salariilor pedagogilor cu 84%.
- Majorarea indemnizațiilor pentru tinerii pedagogi cu 300% (de la 30 mii lei până la 120 mii lei pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior și de la 24 mii lei la 96 mii lei pentru absolvenții instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar).
- A fost implementată în premieră prevederea Codului Educației cu privire la achitarea cadrelor didactice a indemnizației pentru birotică și materiale în valoare de 2000 de lei. În acest sens s-au alocat 98 mln. lei și au beneficiat de indemnizație 50 de mii de cadre didactice din categoriile de învățământ preuniversitar - de la instituțiile de educație timpurie la instituțiile de învățământ general și profesional tehnic.
- A fost redusă norma didactică pentru cadrele didactice tinere până la 75% cu păstrarea salariului de funcție ca pentru 100%.
- A fost redusă norma didactică pentru pedagogii din învățământul primar cu 2 ore – de la 20 la 18 ore, pentru echilibrarea efortului acestei categorii de pedagogi.
- Pentru prima oară dezvoltarea profesională continuă a fost finanțată din bugetul de stat. În acest scop, în perioada 2017-2018, au fost alocate 12 mln. de lei, iar de formarea profesională gratuită au beneficiat 18 mii de cadre didactice.
- Pentru prima oară au fost alocate 4 milioane de lei pentru recalificarea a 420 de cadre didactice pentru a doua specialitate pedagogică (pentru cei care cumulau două obiecte - de ex. biologie-chimie, matematică-fizică și nu aveau calificarea respectivă pentru una din specialități). Acest lucru a soluționat parțial problema lipsei necesarului de cadre didactice în școli.
- A fost restabilit învățământul pedagogic în colegii pentru absolvenții de gimnazii prin modificarea Codului Educației.

- Pentru prima oară au fost implementate programe duale finanțate din bugetul de stat pentru formarea educatorilor din grădinițe care lucrează, dar nu au studii. Educatorii au profitat de studii gratuite fără întrerupere a vechimii de muncă și a remunerării.
- A fost elaborat Nomenclatorul documentației școlare care a redus cu 36% efortul birocratic la care erau supuse cadrele didactice.
- A fost modernizată curricula pe toată verticala sistemului educațional.
- Pentru prima oară a fost aprobată Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă, care a normat efortul la care sunt supuși copiii pentru pregătirea temelor.
- Pentru prima oară a fost asigurat accesul copiilor de la vârsta de 2 ani la serviciile de educație timpurie.
- Prin Hotărârea Guvernului nr.722/2018, a fost aprobată în premieră Instrucțiunea privind organizarea alimentației copiilor, care a eliminat discrepanțele din multiple documente răzlețe ce reglementau până atunci această activitate complexă și importantă.
- Au fost majorate cu 66% alocațiile bugetare pentru alimentația copiilor.
- A fost asigurată plata serviciilor de transport a pedagogilor (peste 3000 la număr), care se deplasează în localitățile unde lipsesc cadre la anumite obiecte.

**VOM
FACE**

Obiectivele noastre în domeniul educației în următorii patru ani sunt:

- Majorarea salariilor pentru cadrele didactice (20 000 lei – salariul unui profesor).
- Dublarea alocației pentru materiale didactice (de la 2000 lei la 4000 lei).
- Școală în fiecare localitate.
- Comandă de stat pentru profesori prin burse echivalente cu salariul minim.
- Cursuri de formare continuă – gratuit.
- Asigurarea apartamentelor de serviciu (achitarea lor din buget) pentru tinerii pedagogi care se angajează în sistem.
- Asigurarea fiecărui cadru didactic cu laptop (lecțiile pandemiei).

- Asigurarea fiecărui cadru didactic cu bilet gratuit de tratament sanatorial odată la 5 ani.
- Aprobarea unui Program de stat de dezvoltare și motivare a resurselor umane în sistemul de învățământ.
- Aprobarea unui Program de stat de educație parentală pentru armonizarea eforturilor educaționale ale sistemului și a familiei.
- Elaborarea unui sistem de burse pentru cadrele didactice pentru dezvoltarea serviciilor educaționale (activități în cercuri specializate, elaborarea de cursuri opționale etc.).

Cultură

Și pentru domeniul culturii perioada aflării la putere a Guvernului Filip a fost una bună. Astfel, cu implicarea ministrului Educației, Culturii și Cercetării Monica Babuc, s-a reușit:

- Includerea în patrimoniul UNESCO a Mărțișorului, Covorului și Colindatului în ceată de bărbați.
- Renovarea și restaurarea Muzeului de Arte, Sălii Mici a Circului, Sălii cu Orgă, Teatrului de la Cahul, Casei-muzeu „Grigore Vieru”.
- Aderarea la Programul Europa Creativă în scopul asigurării accesului asociațiilor obștești și instituțiilor publice la finanțările UE
- Crearea Centrului Național al Cinematografiei și instituirea Programul național de finanțare a cinematografiei din RM. În urma acestor acțiuni, în ultimii ani, după o întrerupere de peste 20 de ani, au fost finanțate parțial 34 de filme de lung și scurt metraj, documentare și ficțiune, precum și animație.
- Renovarea, prin parteneriat cu Fundația Bill și Melinda Gates și Programul NOVATECA, a peste 1000 de biblioteci din întreaga țară (1041 biblioteci - dotate cu calculatoare, instituite 38 de centre de instruire pentru bibliotecari, 1513 bibliotecari - instruiți, 3422 calculatoare și 169 tablete - oferite bibliotecarilor).
- Demararea, cu ajutorul Uniunii Europene, a primului proiect Twinning în domeniul patrimoniului cultural al Republicii Moldova în sumă de 1 mln. euro (armonizarea cadrului legislativ, fortificarea instituțiilor responsabile de managementul și administrarea patrimoniului, crearea programelor

educaționale de pregătire a inginerilor, arhitecților și restauratorilor, instruirea specialiștilor din cadrul APL în domeniul protejării patrimoniului și elaborării registrelor locale de patrimoniu).

- Dotarea Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice cu echipamente multimedia în cadrul unui grant de asistență financiară nerambursabilă oferit de Guvernul Japoniei.
- Promovarea, în colaborare cu Proiectul de competitivitate sprijinit de USAID, a proiectelor de fortificare a capacităților Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi în urma cărora de suport au beneficiat mai mulți proprietari de pensiuni. De asemenea, a fost îmbunătățită infrastructura Rezervației, sprijinite evenimente culturale notorii, precum Festivalul de muzică clasică în aer liber „DescOpera”.
- Organizarea în premieră în 2016 și repetarea în 2017 și 2018 a evenimentului cultural de anvergură „Târgul de Carte Bookfest”, în parteneriat cu Institutul Cultural Român și Institutul Eudoxiu Hurmuzachi, la care au participat peste 50 de edituri din RM, România, Ucraina, Federația Rusă, cu peste 8 mii titluri de carte, atrăgând circa 100 de mii de vizitatori anual.
- Instituirea, la inițiativa Ministerului Culturii, a Zilei Naționale a Portului Popular în ultima duminică a lunii iunie.
- Transformarea Zilei Internaționale a Muzeelor și a Noptii Europene a Muzeelor în evenimente de mare anvergură culturală, cu o popularitate mereu crescândă în rândurile publicului spectator. În anii Guvernului Filip, numărul de vizitatori la aceste evenimente practic s-a triplat.
- Organizarea în premieră a stagiilor anuale în România pentru șefii direcțiilor cultură din raioane, muzeografi, specialiști din patrimoniu și studenți specializați în acest domeniu. De astfel de stagii au beneficiat circa 300 de persoane.
- Introducerea în portofoliul domeniilor finanțate a serviciilor creative, ceea ce a asigurat sprijin eficient industriei de modă și HoReCa din Republica Moldova.
- Desfășurarea cu mare succes, începând cu anul 2016, a patru ediții a eveniment cultural de unicat – Festivalul de muzică clasică în aer liber „DescOpera”.
- Desfășurarea Târgului Național al Covorului „Covorul Dorului”, a Galei Portului Popular de Iarnă și a Festivalului lei.
- Completarea, după o întrerupere de zeci de ani, a Colecției de stat de artă plastică cu achiziționarea operelor pictorilor notorii din Republica Moldova (Mihail Grecu, Valentina Rusu-Ciobanu, Eleonora Romanescu, Sergiu

Cuciuc, Elena Bontea, Elena Caracentsev și alții), alocând timp de mai mulți ani circa un milion de lei din bugetul de stat.

- Acordarea de sprijin Reuniunii Teatrelor Naționale din Republica Moldova și România, inițiată în 2015 în parteneriat cu Ministerul Culturii din România și Institutul Cultural Român. Doar în anul 2019 sprijinul din partea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a alcătuit 300 mii de lei.
- Inițierea în premieră, în anul 2016, a Galei Festivalului Național al Tinerelor Talente „Moldova creativă”, proiect dedicat elevilor școlilor de artă din țară cu un fond de premiere de 180 mii de lei.
- Inițierea și finanțarea de la bugetul de stat a peste 300 de asociații obștești, care au desfășurat proiecte culturale cu un buget anual de 2 mln. de lei.
- La inițiativa Ministerului Culturii și cu finanțarea din bugetul de stat, au fost organizate spectacole cu valoare de unicat, introduse în patrimoniul cultural al țării, dedicate unor mari personalități din cultura națională precum: Grigore Vieru, Ion Druță, Mihai Volontir, Dumitru Matcovschi, Nicolae Dabija, Eugen Doga, Nicolae Botgros, Vladimir Curbet.

**VOM
FACE**

Pentru următorii patru ani, în domeniul culturii, ne propunem:

- Majorarea salariului mediu al angajaților din teatre și instituții teatral-concertistice, precum și din colectivele de creație profesionale de stat până la 10 000 lei, biblioteci și muzee - până la 8500, case de cultură - până la 7500 de lei. De asemenea, ne propunem modificarea modalității de salarizare a categoriilor de angajați din cultură din teritoriu prin transferuri directe de la bugetul de stat.
- Elaborarea și implementarea unui Program de stat de investiții în instituțiile de cultură (case de cultură, biblioteci, teatre, săli de concert, muzee, școli de arte), prin care MECC va coordona mecanisme de finanțare pentru lucrări de restaurare, dotări cu utilaje și echipamente și distribuire a produselor culturale.
- Implementarea Programului de renovare a caselor de cultura „Dăinuire” cu renovarea anuală a nu mai puțin de 20 de case de cultură.
- Dezvoltarea unui Program național al capitalelor culturale, care va presupune investiții în modernizarea infrastructurii culturale a localităților ce vor câștiga concursurile naționale pentru titlurile de Capitală a Culturii.

- Elaborarea și implementarea unei scheme de suport de stat pentru sectorul cultural-creativ pentru perioada 2021-2025 cu alocarea din buget a 100 mln. lei pentru crearea de noi producții artistice și proiecte de mobilitate internațională.

Tineret

Pe durata aflării la putere a Guvernului Filip, la cel mai înalt nivel permanent a fost promovată ideea că tinerii din Republica Moldova reprezintă un potențial enorm în procesul de modernizare și dezvoltare a țării, având în vedere faptul că din numărul total al populației cu reședință obișnuită, 26,9% îl reprezintă tinerii cu vârsta 14-34 ani. Inovatori, energici, activi - anume tinerilor le revine sarcina de a construi Moldova europeană pe care ne-o dorim cu toții.

Guvernul Filip a întreprins numeroase măsuri pentru realizarea acestui deziderat. Incontestabil una din realizările majore pe domeniul de tineret este **Legea cu privire la Tineret**. Aprobarea acestei Legi oferă un cadru prielnic progresului pe dimensiunea de tineret. Astfel elaborarea acestei legi a permis mărirea cu peste 300% a bugetului proiectelor pentru organizațiile de tineret.

De asemenea, în scopul stimulării participării tinerilor în dezvoltarea comunitară și consolidării capacităților instituționale în vederea dezvoltării și extinderii teritoriale a serviciilor de tineret, au fost create centrele și consiliile locale de tineret. În aceste structuri tinerii se pot asocia pentru a-și atinge scopurile.

Tineretul Democrat, ca organizație politică, mereu a militat pentru condiții mai bune de studii pentru tineri. În acest context am reușit modificarea unor norme legale prin care urmărim îmbunătățirea condițiilor de trai și studiu ale tinerilor din căminele studențești. Pe viitor ne angajăm ca aceasta să fie una din direcțiile noastre prioritare de activitate.

Mărirea în medie cu 35% a burselor sportive și mărirea cu peste 60% a primelor pentru câștigătorii olimpiadelor, campionatelor mondiale și europene sunt doar câteva din realizările Guvernului Filip în arhitectura sportivă.

**VOM
FACE**

Proiectele noastre de viitor pe dimensiunea de tineret și sport sunt ambițioase, dar necesare tinerilor:

- Ne propunem dezvoltarea infrastructurii sportive la nivel rural. În fiecare sat - infrastructură sportivă.
- Statul va compensa 75% din costul unui abonament la o sală de sport pentru copiii din familii cu un venit de sub 10 mii lei pe lună.
- Companiile care cumpără angajaților abonamente la sala de sport vor fi scutite de impozitul pe venit în mărimea sumei plătite.
- „O națiune sportivă – o națiune prosperă” – va fi un program național de atragere a investițiilor publice și private în dezvoltarea infrastructurii sportive.

Pe dimensiunea de tineret, ne angajăm să dezvoltăm programele de antreprenariat social pentru tineri, să contribuim la mărirea bugetului în programele de granturi pentru tineret. Totodată, urmărind stoparea exodului de tineri, vom promova noi programe de granturi pentru tinerii agricultori.

4. JUSTIȚIE

AM FĂCUT

Pe durata aflării la putere, Guvernul Filip a lucrat la implementarea reformelor în justiție împreună cu experți UE și cu societatea civilă. Astfel, s-a reușit promovarea unor proiecte importante. Printre acestea pot fi menționate:

- Aprobarea Legii Procuraturii și a cadrului conex.
- Aprobarea Legii integrității.
- Aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție.
- Aprobarea Legii cu privire la Agenția Națională de Integritate.
- Aprobarea Legii privind declararea averii și intereselor personale.
- Aprobarea Legii privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.
- Mica reformă în justiție
- Modificarea Constituției astfel încât Procurorul General să fie numit de Președinte, la propunerea CSP, nu de Parlament, ca până atunci.

VOM FACE

În continuare, vom promova ideea evaluării externe a judecătorilor, cu suport internațional.

De asemenea, vom promova ideea acordării a 100 000 lei - 1 mln. lei sub formă de premii pentru cetățenii care vor denunța acte de corupție în sistemul judecătoresc, ce se vor solda cu reținerea în flagrant a făptașilor. În acest scop va fi creat un fond de 100 mln. lei.

5. INFRASTRUCTURĂ

Drumuri bune

AM
FĂCUT

Am lansat cel mai amplu program de reparație a drumurilor – „**Drumuri bune pentru Moldova**”, în cadrul căruia au fost reparate circa 1 250 km de drumuri naționale din 1 100 de localități, cu un buget de 1600 mil. lei. Au fost majorate treptat alocațiile în Fondul rutier destinat întreținerii și reparației drumurilor publice de a 766 mil. lei în anul 2015 pînă la 1.432 mil. lei în anul 2018. A fost stabilit un mecanism clar și transparent de distribuire și finanțare a reparației drumurilor locale, cu delimitare a responsabilităților și domeniului de administrare a rețelei de drumuri publice.

VOM
FACE

Vom asigura 1 km de drum reparat în fiecare sat, în fiecare an.

Infrastructura de apă, canalizare și gestionare a deșeurilor

AM
FĂCUT

- În 2017-2018, peste 106 mii de beneficiari au fost conectați la rețeaua de apă, ceea ce înseamnă 53 mii pe an, de 7 ori mai mult decât pe timpul guvernărilor anterioare.

- În perioada Guvernului PDM, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Regionale Nicolae Ciubuc, împreună cu premierul Pavel Filip au lucrat asupra unei viziuni naționale privind acumularea și prelucrarea deșeurilor. Specialiștii au inițiat lansarea unui proiect național care să reglementeze clar schema tehnologică de colectare, sortare și prelucrare a deșeurilor.

VOM
FACE

- Vom crea Agenția de Gestionare a Deșeurilor: un sistem integrat de gestionare a deșeurilor, asigurând paralel lichidarea tuturor gunoștilor neautorizate la nivel de țară.

- Vom implementa programul „Apă bună pentru fiecare” - program național de conectare a 100 000 oameni anual la apă și canalizare.

MOLDOVA ALTFEL FAPTELE VORBESC

Alegerile parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021 reprezintă o șansă unică pentru Moldova de a deveni ALTFEL. În ultimii doi ani, ne-am convins de incapacitatea de a governa a partidelor de stânga și dreapta. Situația a degradat continuu, agravându-se practic în toate domeniile de activitate. În loc să manifeste responsabilitate și atașament față de interesele țării, ale cetățenilor, politicienii au promovat în 2019 și 2020 cu vehemență doar propriile interese.

Partidul Democrat din Moldova a demonstrat că poate governa eficient și că este unicul partid care are un plan de țară, o viziune de viitor, susținută de realizări concrete.

- PDM este partidul care **a făcut lucruri concrete pentru oameni** (Realizările Guvernului Filip 2016-2018: salarii, pensii, Drumuri Bune, Prima casă, Un doctor pentru tine)
- PDM este partidul care are **oameni cu pregătirea și experiența necesară** pentru a conduce și administra o țară (Echipa Filip)
- PDM este partidul căruia **îi pasă de țară** și este partidul care aduce **liniște și echilibru**
- PDM este partidul care **știe cum și are un plan** (Este partidul care știe cum să gestioneze o criză (criza cu ninsorile din aprilie, stabilizarea sectorului bancar, criza deșeurilor) Am scos o dată țara din criză, știm cum să o facem și a doua oară)

Iată de ce, de data asta, pe 11 iulie vă îndemnăm să alegeți **ALTFEL!** Să alegeți **FAPTELE**. Pentru că pentru noi **FAPTELE VORBESC**. Votați echipa PDM!